Rizikové faktory infekcí močových cest

Stručný návod

„Cévkuji se už 10 let. Dávám si pozor na všechno. Myji si ruce. Piji hodně vody. I přesto jsem měl v minulém roce čtyřikrát infekci močových cest.“

Rob Turk
uživatel jednorázových katétrů
Nizozemí

Coloplast

https://visit.coloplast.cz/sc

Co je to infekce močových cest?

Začněme od začátku. K infekci močových cest (IMC) dojde, když se škodlivé bakterie dostanou do močového měchýře, množí se v něm, a následně napadají jeho stěny[1]. Někteří lidé jsou náchylnější na IMC než jiní, ale obzvlášť zranitelní jsou uživatelé katétrů. Nejen, že je u nich vyšší riziko infekce, ale i příznaky onemocnění mohou být závažnější.

Váš lékař vám může naordinovat léčbu, která pomůže tělu bojovat s infekcí, ale co dělat, když chcete primárně infekcím močových cest předcházet?

Rizikové faktory pro vznik infekce močových cest

Existuje poměrně velké množství faktorů, které můžou mít vliv na riziko infekce močových cest[2,3]. Ve spolupráci s týmem expertů jsme tyto faktory identifikovali a definovali, aby jim bylo možné lépe porozumět. Zde se můžete podívat na stručný přehled rizikových faktorů*.

Naším cílem je pomoct vám poznat tyto rizikové faktory a s podporou vašeho lékaře nebo zdravotní sestry pozitivně ovlivnit ty, které se vás týkají.

Katétr

Riziko vzniku infekce močových cest se zvyšuje, když se nedaří úplně vyprázdnit močový měchýř, při proniknutí škodlivých bakterií do močových cest, při drobných poraněních sliznice močové trubice způsobených používáním katétru.

Zdravotní stav

Riziko vzniku infekce močových cest stoupá s věkem a vyšší je i v případě výskytu onemocnění, jako jsou například dysfunkce tlustého střeva nebo diabetes. Ženy mají vyšší riziko infekce močových cest než muži.

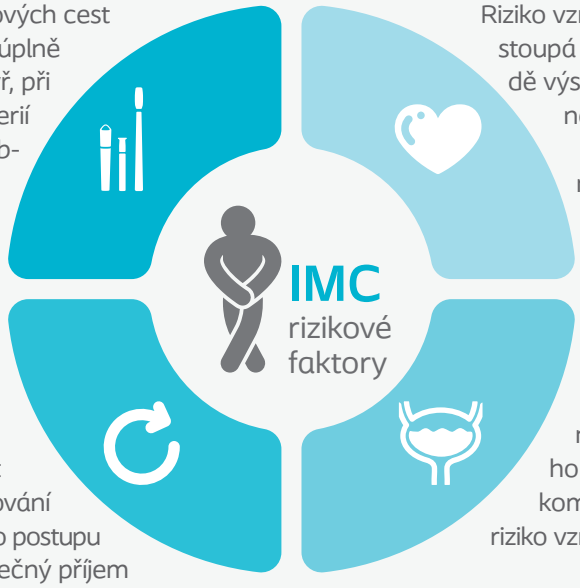

Rutina

Rizikové faktory spojené s intermitentní katetrizací, zahrnují opakovanou neschopnost úplně vyprázdnit močový měchýř, nedodržování bezpečného a hygienického postupu cévkování, jakož i nedostatečný příjem vody.

Močové cesty

Předešlé infekce močových cest, močové kameny nebo změny tvaru močového měchýře, které ztěžují jeho kompletní vyprázdnění, zvyšují riziko vzniku infekce močových cest.

Adapted from the UTI risk factors model (Kennelly M., et al. {2019}, 10.1155/2019/2757862)

Jak se infekce močových cest vyvíjí a jak ji řešit?

Pojďme se podívat na to, jak se infekce močových cest postupně vyvíjí a co se s tím dá dělat?

Krok 1

Když se bakterie dostanou do močového měchýře

Většina mikroorganismů, které se vyskytují v okolí a uvnitř močové trubice, je pro člověka užitečná[3]. Ale škodlivé bakterie, jako je E. coli, které se běžně vyskytují ve střevech a jsou přítomny i ve stolici, mohou proniknout do močového měchýře při zavádění katétru[1,2]. Škodlivé bakterie se mohou dostat i na povrch katétru, pokud přijde do přímého kontaktu s rukama nebo jinými předměty.

Co se s tím dá dělat?

- Důkladně si umyjte ruce mýdlem a vodou před každou katetrizací.
- Umyjte a očistěte si okolí otvoru močové trubice podle doporučení zdravotního personálu.
- Nedotýkejte se katétrem okolí otvoru močové trubice před jeho zavedením.
- Nedotýkejte se povrchu katétru rukama, oblečením ani jinými předměty.
- Používejte jednorázové katétry jako SpeediCath nebo SpeediCath Navi, které jsou připravené k okamžitému použití a umožňují bezdotykové zavedení do močové trubice.
- Po vykonání velké potřeby se utírejte směrem odpředu dozadu, abyste zabránili proniknutí bakterií z konečníku do močové trubice.

Krok 2

Když se bakterie začínají množit

Když už bakterie proniknou do močového měchýře, můžou se v něm rychle rozmnožovat. Každých 20 - 30 minut se může jejich počet zdvojnásobit. Proto je velmi důležité vyprazdňovat močový měchýř dostatečně často a úplně[3,4].

Co se s tím dá dělat?

Pijte dostatečné množství tekutin (doporučuje se 6 – 8 sklenic za den) na snížení koncentrace bakterií v moči.

Cévkujte se 4 – 6 krát denně, případně častěji, pokud se u vás projevily příznaky infekce močových cest.

Pokud používáte jednorázové katétry s vyseknutými očky na odvod moči, povytáhněte mírně katétr vždycky, když se proud vytékající moči zastaví. Cílem je vyprázdnit močový měchýř úplně.

Veďte si mikční deník, do něhož si pečlivě zaznamenávejte, kolik tekutin jste během dne vypili a jaký objem moči jste vyloučili. Pomůže to vašemu lékaři zjistit, jestli je daná rutina pro vás vhodná nebo je potřeba ji změnit.

Krok 3

Když bakterie způsobí infekci

Infekce vznikne, když bakterie atakují stěnu močového měchýře a vniknou do ní[1]. Riziko infekce se zvýší, když máte vysokou koncentraci bakterií v močovém měchýři, když je stěna močového měchýře zanícená nebo oslabená v důsledku předcházející infekce, aplikováním léčby nebo diagnostickým postupem[2].

Co se s tím dá dělat?

Používejte hydrofilní močové katétry s dostatečně hydratovaným povrchem. Při jeho hladkém zavedení do močového měchýře se snižuje riziko poranění sliznice močové trubice i měchýře [5,6].

Vždy zavádějte katétr pomalu a jemně, i v případě, že spěcháte.

Zvažte výběr vhodného katétru, abyste používali takové cévky, které umožňují hladké zavedení. Katétry SpeediCath mají hladký hydrofilní povrch díky unikátní technologii Triple Action Coating Technology.

Podívejte se, na výběr jednorázových katétrů řady SpeediCath: https://visit.coloplast.cz/sc

Pokud máte problémy s opakovanými infekcemi močových cest, neváhejte se na nás obrátit na bezplatné lince péče o klienty Coloplast 800 100 416.
Náš tým zdravotních sester má hluboké znalosti o tom, jak mohou infekce ovlivnit život uživatelů katétrů, a je připraven pomoci zjistit, jak můžete snížit riziko jejich vzniku.

Sterilní močové katétry pro intermitentní použití SpeediCath® jsou zdravotnické prostředky.
Čtěte pečlivě návod k použití a informace o bezpečném používání.

1. Barber AE, Norton JP, Spivak AM, et al. Urinary tract infections: current and emerging management strategies. Clin Infect Dis. 2013;57(5):719-24.
2. Kennelly M, Thiruchelvam N, Averbeck MA, et al. Adult Neurogenic Lower Urinary Tract Dysfunction and Intermittent Catheterisation in a Community Setting: Risk Factors Model for Urinary Tract Infections. Adv Urol. 2019;2019:2757862.
3. Vasudeva P, Madersbacher H. Factors implicated in pathogenesis of urinary tract infections in neurogenic bladders: some revered, few forgotten, others ignored. Neurourol Urodyn. 2014;33(1):95-100.
4. Forsyth VS, Armbruster CE, Smith SN, et al. Rapid Growth of Uropathogenic Escherichia coli during Human Urinary Tract Infection. mBio. 2018;9(2).
5. De Ridder DJ, Everaert K, Fernández LG, et al. Intermittent catheterisation with hydrophilic-coated catheters (SpeediCath) reduces the risk of clinical urinary tract infection in spinal cord injured patients: a prospective randomised parallel comparative trial. Eur Urol. 2005;48(6):991-5.
6. Stensballe J, Looms D, Nielsen PN, et al. Hydrophilic-coated catheters for intermittent catheterisation reduce urethral micro trauma: a prospective, randomised, participant-blinded, crossover study of three different types of catheters. Eur Urol. 2005;48(6):978-83.

SpeediCath a logo Coloplast jsou registrované ochranné známky společnosti Coloplast A/S.
Všechna práva vyhrazena Coloplast A/S, Humlebaek, Dánsko. 2024-04

PM-31525

Coloplast